

Тема: Булінг «Мій світ без насильства»

Мета:

Сприяти протистоянню різним видам насильства, оволодінню інформацією про юридичний захист та психологічну допомогу; формувати вміння розпізнавати різні види насильства.

Активізувати процес ставлення кожного учня як творця і проектувальника власного життя.

Формувати дружні стосунки між учнями.

Формувати почуття гідності, гордості, та поняття честі у стосунках.

Розвивати навички запобігання виникненню насильства в сім'ї, школі, серед однолітків.

Виховувати юридичну, психологічну, фізіологічну свідомість, відповідальне ставлення до свого здоров'я, до власної особи. Виховувати вибірковість у прийнятті рішень на користь здорового способу життя, ввічливість.

Тип уроку: урок – година спілкування.

Хід заняття

I. Організаційний момент

II. Повідомлення теми і мети заняття

Сьогодні ми продовжимо розглядати та обговорювати життєво важливі теми для людини, а зокрема – дитини. Це Булінг, жорстоке ставлення один до одного.

Метою заняття, я поставила – пояснити вам поняття «булінг», показати наявну ситуацію в Україні, розвивати у вас відчуття відповідальності за перебіг подій навколо вас, та виховати любов та повагу до іншої думки, зовнішності чи ставлення...

Хто переглядав старий радянський фільм «Чучело». Про яку йшлося в ньому? (Цькували дівчинку, зрадив друг, вона виїхала з дідусем з міста). Але, на превеликий жаль, до нашого часу, прояв жорстокості в дитячому світі не зникло, а лише набуло більших масштабів та страшніших наслідків. На даний час, прояв жорстокості – називають словом «БУЛІНГ» Що таке булінг?

Вправа "Мої очікування"

- Пропоную вам на листочку - стикерах, які ви знайдете у себе на партах (зелений, жовтий та червоний), написати на зеленому листочку, а потім озвучити, що ви чекаєте від нашої зустрічі і прикріпити їх до нашого дерева (на дошці плакат з зображенням дерева).

Наприклад , дізнатися про булінг, навчитися протидії, зрозуміти чому це трапляється... Тож розпочнемо наше заняття.

III. Робота з теми заняття

- Що ж таке булінг? **Булінг** у перекладі з англійської - хуліганити, грубіянити, визначається, як утиск, цькування, дискримінація. Це тривалий

процес свідомого жорстокого ставлення (фізичного і психічного) з боку дитини або групи дітей до іншої дитини або дітей.

Чотири головні компоненти булінгу:

- агресивна і негативна поведінка;
- здійснюється регулярно;
- відбувається у відносинах, учасники яких мають неоднакову владу
- така поведінка є навмисною.

Що може вважатися булінгом у школі?

Форми шкільного булінгу

- фізичний (умисні штовхання, удари, стусани, побої, нанесення інших тілесних ушкоджень та ін.);
- психологічний (насильство, пов'язане з дією на психіку, що завдає психологічну травму шляхом словесних образ або погроз, переслідування, залякування, якими навмисно заподіюється емоційна невпевненість)

Структура боулінгу

- переслідувач (кривдник, агресор);
- постраждала дитина (жертва);
- спостерігач.

Зараз ми можемо пригадати, що можливо кожен з нас мав якусь свою роль у булінгу. Наприклад був спостерігачем, але при цьому не задумувався, що є безпосереднім його учасником.

Хто може сказати, чи траплялися випадки жорстокості в нашому класі? А можливо, за межами школи, ви спостерігали щось подібне? (Відповіді дітей)

Ситуація 1 Сила.

Перерва. Учні граються, стрибають, відпочивають... кожен займається тим, що йому подобається.

Хлопчик Дениско (сильний, фізично здоровий, лідер класу), біг та зачепив Артемка (звичайна дитина, добре навчається, охайно вдягається...). Артем впав.

Ваші варіанти відповідей стосовно подальших дій

1 варіант Дениско ще й посміється з Артема, його підтримають інші учні, всі разом будуть сміятися з хлопця.

2 варіант Дениско вибачиться перед Артемом і допоможе йому підійнятися.

- Який варіант, частіше ви спостерігаєте на своїх перервах?
- Який варіант правильний, з точки зору, норм і правил поведінки?
- Як би ви вчинили на місці кожного з хлопців? (відповідь на листочок)

Ситуація 2 Цькування.

Нова учениця прийшла до класу. Марійка, не така як інші у класі. Вона зі звичайної родини, де не великі статки, виходячи з того, вона не має дорогих гаджетів, одягається не «по моді». Учням з першого дня навчання з нею, сподобалось «підшучувати» над нею. Коли, образливе звання вигадують, коли

– папірець кинуть, коли на дошці ганебне слово на неї напишуть, штовхнуть, ніби випадково. І ось одного дня, Марійка не прийшла до школи...

1 варіант Марійка – розповіла все батькам, і вони забрали її до іншої школи, або звернулись за допомогою до компетентних осіб.

2 варіант Марійка – тяжко захворіла, і не хотіла жити...

- Як почувала себе Марійка?

- Як би ви вчинили на її місці?

- Як би ви почувалися б, якщо б така ситуація склалася в нашому класі, і своїми діями ви довели дитину до потрясіння (відповіді на листочку).

Ситуація 3 Агресія

Сашко хотів таку наліпку, яка була в Юрка. Юрко не хоче ні ділитися, ні мінятися. Хлопці почали обзивати один одного. Сашко, не витримав, і штовхнув та вдарив Юрка, а той, в свою чергу, не промовчав... почалася бійка...

1 варіант Прийшов вчитель, і хлопців розняв.

2 варіант Колектив втрутився, та не дав хлопцям продовжувати бійку.

- Хто спровокував бійку?

- Хто правий з хлопців?

- Як можна було уникнути бійки?

- Як ви б вчинили на місці хлопчаків?

(відповіді на листочках)

В кожній наведеній ситуації виникає конфлікт. Найстрашніше, що в кожній – є **свідки, спостерігачі.**

Спостерігач має декілька видів:

- вдає, що не бачить, - інформує дорослих, - сміється з жертви, - захищає жертву і т.п.

Вчитель: Отже, ми дізналися про булінг, жорстокість, конфлікт та агресію. Всі ці риси або дії щодо іншої людини – неправильні і образливі. Але як поводитися, коли до вас починають чіплятися такі особи? Як діяти в такій ситуації?

«**Мозковий штурм**» Назвіть приклади рішень, які можуть вплинути на тих, хто поводить агресивно.

Список дієвої поведінки в ситуації агресії, згідно наступних категорій:

1. Встановлення меж – «не говори так до мене», «я не погоджуюсь, щоб так мене називав», «перестань, мене це нервує», «я не люблю цього»

2. Розмова про наслідки – «розповім класному керівнику», «не буду з тобою говорити», «я піду звідси»

3. Звертання до інших по допомогу (дорослої особи або колеги)

4. Вираження власної думки: «я не люблю такого одягу», «але мені це подобається»

5. Ігнорування або відхід

6. Несподівано вразити агресора - (зміна теми розмови, жарт, несподівана, неочікувана поведінка, «відчипні» відповіді: „може бути, можливо”, „якщо так вважаєш” погодження з агресором: „знаєш, щось у цьому є”)

6 груп Кожна обирає одну з описаних вище категорій реагування, готує у групах сценки про дієвий захист від агресії з використанням одного або кількох способів з цих категорій. Пограйтесь та обговоріть сценки.

Ситуації:

1. Кілька одноліток насміхається з твого одягу говорячи, що він не модний та що це одяг старшого брата/сестри. (застосуй вираження власної думки)
2. Подруга називає тебе дурнем и селюком (застосуй визначення меж).
3. Група хлопців наказує тобі щоденно приносити їм гроші для здійснення покупок у шкільному магазинчику (застосуй звернення про допомогу до іншої особи)
4. Дізнаєшся, що твої подруги негарно про тебе висловлюються (застосуй розмову про наслідки).
5. На перерві колеги провокують тебе, показуючи у твій бік пальцями та передражняючи твій хід (застосуй ігнорування).
6. На перерві переглядаєш свої конспекти, а твоя подруга називає тебе підлизою та тим, хто «кує науку» (застосуй несподіване враження агресора)

Кожна група обирає різні можливі види поведінки свідка в описаній ситуації. Після закінчення роботи кожна група представляє свою ситуацію та можливі види поведінки свідків.(Діти показують сценки)

Вчитель: Запам'ятайте!

Ви маєте право відмовитися робити те, до чого вас примушують силою або образливими, злими словами.

Ваша власність належить тільки вам. Ви маєте право на допомогу. Кожна дитина має право жити вільно, у безпеці, відчуваючи тепло і любов! І якщо ви «не такі» як інші, маєте відмінність, то це не є ознакою вашого неподобства, а це є – ваша індивідуальність і особистість. А найголовніше, що ви маєте право жити так, як вам хочеться і бути таким, як ви хочете. Але не забувайте, що ваша індивідуальність, не повинна приносити шкоду оточуючим.

Вам на допомогу основні правила спілкування в конфліктній ситуації:

- Залишайся спокійним і врівноваженим.
- Будь терплячим.
- Не відповідай образою на образу
- Будь готовим визнати свою провину.
- Не треба мстити.
- Прагни розв'язати конфлікт
- Постався до проблеми з гумором
- Постав себе на місце свого співрозмовника
- Вмій правильно висловити свою думку

- Вмій почути свого співрозмовника.

Вчитель

Ми знаємо, що булінг – це агресивна поведінка та «цькування» іншої людини, від якої залишаються травми різного виду. Одні дітки страждають емоційно, а інші, ще й фізично. Раніше, учні були впевнені, що вони діти і їм за їхні дії нічого не станеться. Ну покричать батьки вдома, на тому й крапка... Але, з настанням розвитку і без покарання булінгу, наша влада, вирішила, що це не може так більше продовжуватись, тому прийняла закон про страшні покарання проявів жорстокості, як для самих дітей, так і для їх батьків. Тому, на даний час, якщо, не дай боже, трапляється з вами один з підвидів булінгу, ви не бійтеся, а зразу звертайтеся по допомогу до дорослих. Чи то батьків, чи вчителів....

На останок, хочу провести з вами маленький тренінг, щоб ви більше пізнали один одного, і щоб зрозуміли, що в кожній людині – є дещо особливе і оригінальне, і це не соромно, цим можна пишатися!

Тренінг «Свічка довіри» Мета: показати дитині, що в кожному є якась «родзинка», викликати відчуття дружелюбності і мужності, підняти самооцінку.

Хід: Діти стають в коло. Вчитель бере до рук запалену свічку і говорить про свій клас, який він і чим відрізняється від інших. Після цього, пропонує це ж саме зробити кожному, але не про клас, а про свого сусіда по колу.

Вчитель Вам сподобалась така вправа? Чи зрозуміли ви, що саме я хотіла вам донести, проводячи її?

А зараз хочу попросити вас згадати про наші листочки. На початку уроку ми написали наші сподівання... А тепер, я пропоную вам написати, чи справдились вони. Чи знайшли ви відповіді на свої питання? Чи сподобався вам урок? Чи корисною була інформація, яку ми сьогодні обговорювали? Якщо ви на всі питання отримали відповідь, я прошу вас, взяти до рук жовтий листочок, і прикріпити його до дерева. А якщо вам щось не зрозуміло, ви не знайшли відповідь на свої очікування, то прикріпіть червоний листочок.

Вчитель

Гарне вийшло дерево. Воно символізує наші сподівання і справдження надій та наших очікувань. Але, зверніть увагу. Якби на дереві був один чи два листочки, чи було б це дерево таким гарним?

Ні, не було б. так і ми з вами. Коли ти сам один, воно добре, але коли в тебе є плече, на яке можна опертися – воно набагато краще!

<p>1. Кілька одноліток насміхається з твого одягу говорячи, що він не модний та що це одяг старшого брата/сестри.</p> <p>(застосуй вираження власної думки)</p>	<p>2. Подруга називає тебе дурнем и селюком.</p> <p>(застосуй визначення меж)</p>
<p>3. Група хлопців наказує тобі щоденно приносити їм гроші для здійснення покупок у шкільному магазинчику</p> <p>(застосуй звернення про допомогу до іншої особи)</p>	<p>4. Дізнаєшся, що твої подруги негарно про тебе висловлюються.</p> <p>(застосуй розмову про наслідки)</p>
<p>5. На перерві однокласники провокують тебе, показуючи у твій бік пальцями та передражнюючи твій хід</p> <p>(застосуй ігнорування)</p>	<p>6. На перерві переглядаєш свої конспекти, а твоя подруга називає тебе підлизою та тим, хто «кує науку»</p> <p>(застосуй несподіване враження агресора)</p>

Світ без насилля... (Грина Супрун)

Мій улюблений світ - без насильства,
Без жорстокості, болю і зла,
Де народом заспівана пісня
Містить тільки хороші слова.

Мій улюблений світ - без насильства,
Де немає страждання й війни,
Де розквітла калина барвиста
І голосінь не почуєш сумних

Мій улюблений світ - це не казка,
А реальне щасливе життя,
Бо, звільнивши наш світ від насильства,
Можна сміло йти в майбуття.

І коли на теренах країни
Без страждань заживе кожне місто,
Скажуть люди всієї країни:
Україна - це світ без насильства.

Добре жить – не знати горя
Кожен дріб*язок - біда
Та коли прийде недоля
Прикра і гірка сльоза

Посумуй і зажурися,
Що раніше був такий
Ворохобно суєтився
Божу ласку не цинив

Подивись навколо себе
Це не гра,- це є життя
Якщо зовсім легко жити
Значить ти пішов до дна

Кожен крок - нове зусилля
Радість в серце надає
Повстаєм проти насилля
Боримось за щастя ми

Навчімо діток Богові молитись,
Навчимося Батька й Матір шанувати.
Тоді ніяке зло не зможе в Україні
Над нами і над нею панувати.